

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1635
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/4/2025

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του Ειδικού Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης Νέων (Ε.Α.Σ.Κ.Ν) Κασσαβέτειας

Καταθέτουμε **ΑΝΑΦΟΡΑ** το Υπόμνημα της Ένωσης Υπαλλήλων Κασσαβέτειας, στο οποίο περιγράφουν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο Ειδικό Αγροτικό Κατάστημα Κράτησης Νέων (Ε.Α.Σ.Κ.Ν.) Κασσαβέτειας, και ζητούν την ικανοποίηση των αιτημάτων τους.

Αθήνα 04/04/2025

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Κομνηνάκα Μαρία

Γκιόκας Γιάννης

Κανέλλη Λιάνα

Λαμπρούλης Γιώργος

Μεταξάς Βασίλης

ΕΝΩΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΣΣΑΒΕΤΕΙΑΣ

ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡ. ΠΡΩΤ.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ: κ.κ. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΔΟΜΩΝ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΘΕΜΑ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΟΜΩΝ & ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Α.Σ.Κ.Ν. ΚΑΣΣΑΒΕΤΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΗΛΙΚΙΑΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 15-18 ΕΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΣΚΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με αφορμή την επίσκεψή σας στο Ε.Α.Σ.Κ.Ν. Κασσαβέτειας και την γνωριμία/επαφή σας με τα μέλη του Δ.Σ. της Ενώσεως Υπαλλήλων Κασσαβέτειας, συντάξαμε και σας αποστέλλουμε το παρόν υπόμνημα όπως υποσχεθήκαμε στην κατ' ιδίαν συζήτηση την οποία είχαμε. Ευελπιστούμε στο περιεχόμενο του παρόντος υπομνήματος, να συμπυκνώσουμε όλες τις εικόνες της επισκέψεώς σας, ώστε να αποτελέσει ένα σημαντικό βοήθημα προς επίτευξη των στόχων του έργου που έχει αναλάβει η Επιτροπή στην οποία συμμετέχετε. Η καθυστέρηση υποβολής του υπομνήματος σχετίζεται με την υποχρέωση ανάγνωσής του και ακολούθως έγκρισής του από την Γενική Συνέλευση των μελών της Ενώσεως.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το Ε.Α.Σ.Κ.Ν. Κασσαβέτειας έχει την έδρα του στο Αϊδίνιο του Ν. Μαγνησίας, εντός αγροτικής εκτάσεως περίπου 3000 στρεμμάτων. Η έκταση αποτελεί τμήμα του οικογενειακού κτήματος 27000 στρεμμάτων της οικογένειας Κασσαβέτη, το οποίο κληροδότησε ο Αλέξανδρος Κασσαβέτης στο Ελληνικό Δημόσιο το 1888, ώστε να ιδρυθεί

και να λειτουργήσει η Πρότυπος Κασσαβέτειος Γεωργική σχολή. Το 1954 η γεωργική σχολή έδωσε τη θέση της στο Αγροτικό Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων Κασσαβέτειας.

Προϋπόθεση για να παραμείνει το Κληροδότημα στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τη Διαθήκη του Κασσαβέτη, είναι η ύπαρξη Πτέρυγας Νεαρών Κρατουμένων, οι οποίοι θα εργάζονται στις διάφορες αγροτοκτηνοτροφικές εργασίες. Επιπλέον απαιτήθηκε η τοποθέτηση πορτρέτου του Δημητρίου Κασσαβέτη - πατέρα του δωρητή - στο γραφείο του Διευθυντή του Καταστήματος.

ΔΟΜΕΣ ΤΟΥ Ε.Α.Σ.Κ.Ν. ΚΑΣΣΑΒΕΤΕΙΑΣ

Στο Ε.Α.Σ.Κ.Ν. Κασσαβέτειας υπάρχουν και λειτουργούν τρεις κλειστές Πτέρυγες και μία Πτέρυγα εξωτερικών κρατουμένων. Επιπλέον λειτουργούν Α' βάθμια και Β' βάθμια σχολεία, Βιοτεχνικά Εργαστήρια (ξυλουργείο, σιδηρουργείο/μηχανουργείο, καθώς και συνεργείο μηχανημάτων), Βουστάσια, Ποιμνιοστάσια, Χοιροτροφεία κ.α. Λόγω της φύσεως της μεγάλης εκτάσεως (500 στρέμματα περιφραγμένα και 2500 εξωτερική έκταση), οι παραπάνω δομές βρίσκονται διάσπαρτες εντός περιφραγμένης εκτάσεως, πλην του ποιμνιοστασίου το οποίο στεγάζεται σε σταβλικές εγκαταστάσεις εκτός περιφραγμένης εκτάσεως και σε απόσταση περίπου δύο χιλιομέτρων από αυτή.

Εξ' αιτίας της ιδιαιτερότητας των εργασιών (δύσκολες εργασίες με ενίοτε έντονη σωματική καταπόνηση), στην πτέρυγα των εξωτερικών κρατουμένων φιλοξενούνταν ανέκαθεν ενήλικες κρατούμενοι. Επιπροσθέτως συγκεκριμένες κομβικές εργασίες (αρτοποιείο, ποιμνιοστάσιο, βουστάσιο, συνεργείο) απαιτούν αρκετές εργατοώρες εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα να επιλέγονται μοιραία κρατούμενοι με σχετικά μεγάλες ποινές, ώστε να πλεονάζει ο διαθέσιμος χρόνος εκπαιδεύσεως και αποδόσεως αυτής στο πεδίο. Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να τονιστεί πως ένας επιπλέον λόγος που σε αυτή την πτέρυγα επιλέγονται αποκλειστικά ενήλικες, είναι και η αδυναμία φύλαξης με τους κανόνες και τις νόρμες που ισχύουν για τις υπόλοιπες τρεις κλειστές Πτέρυγες. Οι παραπάνω εργαζόμενοι κρατούμενοι φιλτράρονται όσον αφορά τη συμπεριφορά εντός καταστήματος (διαμονή για διάστημα ενός μήνα ή και παραπάνω στις κλειστές Πτέρυγες), την ορθή χρήση αδειών και την εργατικότητα που επιδεικνύουν, το διάστημα κατά το οποίο εξέρχονται προς εργασία από τις κλειστές πτέρυγες.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να κρατήσουμε στο πίσω μέρος του μυαλού μας την παραπάνω αναφορά. Από τις τρεις κλειστές Πτέρυγες οι δύο φιλοξενούσαν ενήλικες κρατουμένους. Η Κεντρική Ανατολική Πτέρυγα χωρητικότητας εξήντα (60) κρατουμένων και η Κεντρική Δυτική Πτέρυγα χωρητικότητας σαράντα (40) κρατουμένων, οι οποίες διαθέτουν θαλάμους χωρητικότητας δέκα ατόμων έκαστος. Οι πτέρυγες αυτές λειτουργούσαν ως χώρος δοκιμασίας για τους ενήλικες κρατουμένους, οι οποίοι μέσα από την πρακτική της εργασίας στα κτήματα μέσω των ομάδων εργασίας - συνοδεία υπαλλήλων - και της γενικότερης συμπεριφοράς, οι καταλληλότεροι εξ' αυτών επιλέγονταν για την τοποθέτηση τους στην εξωτερική πτέρυγα.

Ακολούθως η τρίτη κλειστή Νέα Πτέρυγα χωρητικότητας 60 κρατουμένων, φιλοξενούσε κρατούμενους ηλικιακής κατηγορίας 18-21 ετών (νεαροί ενήλικες), οι οποίοι διέμεναν σε θαλάμους χωρητικότητας από 2 έως 10 ατόμων, αναλόγως εμβαδού. Η συγκεκριμένη πτέρυγα είναι χωρισμένη σε ανατολικό και δυτικό τμήμα με εσωτερικούς διαδρόμους όπως θα διαπιστώσατε κατά την επίσκεψή σας στο Κατάστημα.

ΜΕΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ & ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ

Στις 05-08-2022 έπειτα από απόφαση της ηγεσίας της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής, πραγματοποιήθηκε μεταγωγή είκοσι δύο (22) ανηλίκων κρατουμένων ηλικιακής κατηγορίας 15-18 ετών, του Κ.Κ. Κορίνθου στο Ε.Α.Σ.Κ.Ν. Κασσαβέτειας. Η μεταγωγή κρίθηκε επιβεβλημένη από την τότε ηγεσία της Γενικής Γραμματείας, έπειτα από την πρόκληση εκτεταμένων ζημιών και πυρκαγιάς, επίθεση και πρόκληση βαριών σωματικών βλαβών σε υπαλλήλους του ανωτέρω καταστήματος (ένας εξ αυτών έχασε το ένα του μάτι).

Καθώς δεν ήταν δυνατόν να τοποθετηθούν στην Νέα Πτέρυγα των νεαρών κρατουμένων ηλικίας 18-21 ετών, τοποθετήθηκαν στην Κεντρική Δυτική Πτέρυγα η οποία από τα τέλη του 2020 και αρχές του 2021 είχε αρχίσει να αδειάζει. **Η αιτία ήταν η επιπόλαιη ψήφιση νόμου για την αυστηροποίηση του πλαισίου μεταγωγής ενήλικων κρατουμένων στις αγροτικές φυλακές**, ο οποίος μοιραία εγκόλπωσε μια τεράστια γκάμα ποινών, με αποτέλεσμα το κατάστημα από τα 170-180 άτομα μέσο όρο δύναμης διαχρονικά, να φθάσει στα 75 αρχές του 2022, εκ' των οποίων τα 25 νεαροί ενήλικες. Σημειωτέων πως **το κατάστημα το 2020 απασχολούσε τρεις ομάδες εργασίας των 15 ατόμων έκαστη επιπλέον των 55 εξωτερικών κρατουμένων και έφτασε το 2022 να**

απασχολεί μετά βίας μία ομάδα των 10 ατόμων με ότι αυτό σήμαινε για την αγροτική παραγωγή.

Οι ανήλικοι κρατούμενοι αποδείχθηκαν άκρως προβληματικοί καθώς τοποθετήθηκαν σε ένα κατάσταση που δεν είχε και δεν έχει τρία χρόνια μετά καμία υποδομή ώστε να μπορεί να φιλοξενήσει κρατουμένους τόσο μικρής ηλικιακής ομάδας. **Καθημερινά υπάρχουν συμπλοκές και περιστατικά βιαιοπραγίας μεταξύ των, κάτι το οποίο πιστοποιούν και οι αριθμητικά χωρίς προηγούμενο αναφορές των υπαλλήλων, αλλά και οι μεταγωγές της εξωτερικής φρουράς σε νοσοκομεία αυτά τα τρία χρόνια.** Υπήρξαν περίοδοι που υπήρχε κυριολεκτικά κανιβαλισμός στην πτέρυγα και στις προσπάθειες του προσωπικού να βρεθούν οι υπαίτιοι τις περισσότερες φορές επικρατούσε και επικρατεί ομερτά και ο νόμος της σιωπής. Το προσωπικό κατέβαλε και καταβάλλει προσπάθειες με εσωτερικές μετακινήσεις από την πτέρυγα των ανηλίκων στην πτέρυγα των νεαρών ενηλίκων, των υπαιτίων των περιστατικών. Εφαρμόζεται το μέτρο του ξεχωριστού προαυλισμού για την προστασία των θυμάτων από τους θύτες. Αυτό έχει σαν συνέπεια την μείωση των ωρών προαυλισμού και μοιραία την αύξηση των ωρών εγκλεισμού.

Επιπροσθέτως θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν η αναφορά παραπάνω στην παντελή έλλειψη κελιών στο κατάστημα, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατος ο διαχωρισμός της ανώριμης αυτής ηλικιακής κατηγορίας κρατουμένων. **Από την εμπειρία μας σας αναφέρουμε πως είναι μακράν ωριμότερη η συμπεριφορά των νεαρών 18-21 ετών, από τη συμπεριφορά των ανηλίκων 15-18 ετών εντός του καταστήματος και σε συνάρτηση με τη συμβίωση στους χώρους εγκλεισμού.** Στα παραπάνω θα πρέπει να επισημανθεί η υποχρέωση εκ' μέρους της Πολιτείας εξασφάλισης ασφαλούς διαβίωσης/διαμονής η οποία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ομαλή επανένταξη, στην ουσιαστική και παραγωγική φοίτηση στις βαθμίδες εκπαίδευσης που υπάρχουν στα Καταστήματα Κράτησης και η γενικότερη αίσθηση προστασίας, που οφείλει να απολαμβάνει ο κάθε κρατούμενος και ιδιαίτερα οι ανήλικοι.

Τι είδους φοίτηση μπορεί να απολαμβάνει ένας ανήλικος κρατούμενος, ο οποίος φοβάται να επιστρέψει στην πτέρυγα που διαμένει φοβούμενος μην ξυλοκοπηθεί και μην κακοποιηθεί, επειδή η πολιτεία δεν φρόντισε να μεριμνήσει, ώστε να φιλοξενηθούν οι ανήλικοι σε Κατάστημα που να παρέχει τα κατάλληλα εργαλεία στο προσωπικό, προς εξασφάλιση των αυτονόητων.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΟ Ε.Α.Σ.Κ.Ν. ΚΑΣΣΑΒΕΤΕΙΑΣ

Όπως προαναφέραμε το Ε.Α.Σ.Κ.Ν. Κασσαβέτειας διαθέτει μόνο θαλάμους διαμονής, δεν διαθέτει πειθαρχεία και διαθέτει κοινά προαύλια σε όλες τις Πτέρυγες. Επιπλέον δεν διαθέτει εσωτερικούς διαδρόμους στις δύο Πτέρυγές πλην της Νέας Πτέρυγας. Οι Δύο Πτέρυγές Ανατολική και Δυτική που προαναφέραμε διαμορφώθηκαν σε θαλάμους από παλιές σιταποθήκες της Γεωργικής Σχολής και για λόγους ασφαλείας τους χειμερινούς μήνες οι κρατούμενοι κλείνονται στα κελιά τους 10 λεπτά πριν τη δύση του ηλίου, καθώς απαγορεύεται την νύχτα να περιφέρονται στο προαύλιο στο οποίο έχουν απ' ευθείας πρόσβαση οι θάλαμοι.

Το κατάστημα για να λειτουργήσει και να είναι παραγωγικό χρειάζεται κατ' ελάχιστον 130 ενήλικες και έως 60 νεαρούς ενήλικες οι οποίοι επιτρέπεται να εργάζονται (οι ανήλικοι απαγορεύεται από τις διεθνείς συνθήκες). Όταν πραγματοποιήθηκε η μεταγωγή τον Αύγουστο του 2022 η δύναμη των ανηλίκων ήταν 22. Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές είναι 100 με αυξητικές τάσεις και το προσωπικό σε τραγική κατάσταση από αριθμητικής και ψυχολογικής πλευράς (40 φύλακες με πρόβλεψη 70 οργανικών), αλλά πάνω από όλα ηλικιακής (μέσος όρος φυλάκων 50,25 ετών και μέσος όρος εξωτερικών φρουρών 51 ετών). Σχεδόν καθημερινά και έως και τρεις φορές την ημέρα, πραγματοποιούνται μεταγωγές στο νοσοκομείο Βόλου σε απόσταση 80 χιλιομέτρων από και προς το Κατάστημα, ανηλίκων με συνήθεις αιτίες τραυματισμούς από συμπλοκές αλλά και ψυχιατρικές παθήσεις.

Το αποτέλεσμα αυτής της επιλογής από πλευράς ηγεσίας του Υπουργείου ήταν η μείωση της αγροτικής παραγωγής παρά τις όποιες προσπάθειες από μέρους του προσωπικού. Χαρακτηριστικό είναι πως το 2021 με ενέργειες του προσωπικού αποκτήθηκαν δύο φορτηγά από τον Ο.Δ.Δ.Υ. για την μεταφορά λαχανικών και άρτου σε άλλα καταστήματα και αυτή τη στιγμή βρίσκονται ακινητοποιημένα λόγω έλλειψης επαρκούς παραγωγής αλλά και οδηγών. Ο προϋπολογισμός για το γεωργικό έτος 2024-2025 διαμορφώθηκε περίπου στις 400000 ευρώ από 750000 ευρώ το 2023. **Σε όλες τις σελήσεις μας προς την ηγεσία του Υπουργείου για απομάκρυνση των ανηλίκων και τη μεταγωγή τους σε Κατάστημα Κράτησης με κελιά και τις κατάλληλες υποδομές, η απάντηση ήταν και είναι πως δεν έχουν που να τα πάνε.** Αποδιοργανώθηκε πλήρως ένα αγροτικό κατάστημα το οποίο σημειωτέων αποτελεί ένα από τα τέσσερα στοιχεία ενεργητικού της Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής που αποφέρει έσοδα, επειδή δεν υπήρξε η βούληση για ορθές επιλογές και επιλέχθηκε η εύκολη λύση από ανθρώπους που δυστυχώς

όπως αποδεικνύεται εκ' των υστέρων ήταν ανεπαρκείς και δεν διακρινόταν για τα ευήκοα ώτα τους.

Η ένωση υπαλλήλων είχε προειδοποιήσει ήδη από την επομένη της μεταγωγής για τις συνέπειες με έγγραφα και συναντήσεις, αλλά δεν υπήρξε ανταπόκριση. Κάνουμε έκκληση για ακόμη μια φορά και σας αναφέρουμε πως πρέπει άμεσα να μεταφερθούν οι ανήλικοι σε Κατάστημα κατάλληλο για τη φιλοξενία τους. Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου όσον αφορά την πιθανότητα σοβαρότατου τραυματισμού ή και θανάτου Ανηλίκων Κρατουμένων, λόγω της υπερβολικής συμφόρησης και της παντελούς έλλειψης υποδομών και εργαλείων διαχείρισης της συγκεκριμένης ηλικιακής κατηγορίας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Για να επιλυθούν τα προβλήματα που εκτέθηκαν στο παρόν υπόμνημα, θα πρέπει άμεσα να διαμορφωθεί ένα Κατάστημα Κράτησης που να διαθέτει κελιά, σε χώρο φιλοξενίας αποκλειστικά ανηλίκων ηλικιακής κατηγορίας 15-18 ετών με βάση τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Παράλληλα θα πρέπει να δημιουργηθεί σε ένα ακόμη Κατάστημα ένα επιπλέον παράρτημα φιλοξενίας για να μεταγονται οι ιδιαίτερος παραβατικοί ανήλικοι, ώστε να λειτουργεί αποτρεπτικά σε έκνομες ενέργειες εις βάρος των υπολοίπων ανηλίκων κρατουμένων. Στην Κασσαβέτεια θα πρέπει να φιλοξενηθούν στην Νέα Πτέρυγα αποκλειστικά νεαροί κρατούμενοι ηλικίας 18-21 ετών έως το μέγιστο της χωρητικότητας, ενώ στην Κεντρική Δυτική πτέρυγα που τώρα φιλοξενούνται οι ανήλικοι θα πρέπει να επανέλθουν ενήλικοι ικανοί προς εργασία.

Η παραπάνω πρόταση διατηρεί το συνολικό αριθμό των κρατουμένων ίδιο περίπου (180 έως 190 άτομα) και το μόνο που αλλάζει είναι οι αριθμοί ανά ηλικιακή κατηγορία.

ΚΑΣΣΑΒΕΤΕΙΑ 20-03-2025

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΜΠΟΥΤΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

